

VCD 010423 S.Y.B.A. SEM IV SUB: ECONOMICS III -INDIAN ECONOMY

DURATION : 3 HRS.

TOTAL MARKS: 100

NB : - 1) All Questions are Compulsory.

2) Figures to the right indicate full marks.

Q. 1 Answer Any Two of the following.

(20)

- a) Elaborate measures to promote regional equalities.
- b) Explain the various poverty alleviation programmes introduced in India.
- c) Highlight the meaning and types of unemployment.

Q. 2 Answer Any Two of the following.

(20)

- a) Discuss agricultural price policy of India.
- b) Explain the sources for institutional finance for the agriculture sector.
- c) Examine the causes of low agricultural productivity in India.

Q. 3 Answer Any Two of the following.

(20)

- a) Evaluate the important features of New Industrial Policy, 1991.
- b) Explain the role of large scale industry in the development of the country.
- c) Elaborate measures undertaken by government to promote development of MSME

Q. 4 Answer Any Two of the following.

(20)

- a) Highlight the role of the service sector in the Indian economy.
- b) Explain the current features of the IT industry.
- c) Discuss the growth of the healthcare sector in India.

Q. 5 Write an explanatory note on (Any 2).

(20)

- a) Structural changes in Indian economy
 - b) National Policy for Farmers, 2007
 - c) Startup India
 - d) Trends in tourism industry
-

मराठी रूपांतर

नोट :- १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात.

प्रश्न १. पुढीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

(२०)

- अ) प्रादेशिक असमानता दूर करण्यासाठी विस्तृत उपाययोजना स्पष्ट करा.
- ब) भारतात सुरू करण्यात आलेले विविध दारिद्र्य निर्मूलन कार्यक्रम स्पष्ट करा.
- क) बेरोजगारीचा अर्थ आणि प्रकार सविस्तर स्पष्ट करा.

प्रश्न २. पुढीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

(२०)

- अ) भारताच्या कृषी किंमत धोरणाची चर्चा करा.
- ब) कृषी क्षेत्रासाठीचे संस्थात्मक वित्त स्रोत स्पष्ट करा.
- क) भारतातील कमी कृषी उत्पादकतेची कारणे तपासा.

प्रश्न ३ पुढीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

(२०)

- अ) नवीन औद्योगिक धोरण, १९९१ च्या महत्वाच्या वैशिष्ट्यांचे मूल्यमापन करा.
- ब) देशाच्या विकासात मोठ्या उद्योगाची भूमिका स्पष्ट करा.
- क) एमएसएमईच्या (MSME) विकासाचा चालना देण्यासाठी सरकारने केलेल्या विस्तृत उपाययोजना लिहा.

प्रश्न ४ पुढीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

(२०)

- अ) भारतीय अर्थव्यवस्थेतील सेवा क्षेत्राची भूमिका अधोरेखित करा.
- ब) आयटी(IT) उद्योगाची सध्याची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- क) भारतातील आरोग्य सेवा क्षेत्राच्या वाढीची चर्चा करा.

प्रश्न ५ स्पष्टीकरणात्मक टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

(२०)

- अ) भारतीय अर्थव्यवस्थेतील संरचनात्मक बदल
- ब) शेतकऱ्यांसाठी राष्ट्रीय धोरण, २००७
- क) स्टार्ट अप इंडिया
- ड) पर्यटन उद्योगातील ट्रेंड
